

Dosarul nr. 2ra-45/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S. Suvac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

DECIZIE

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Nicolae Gonciar, reprezentat de avocatul Elena Organ,

în cauza civilă, la cererea depusă de Nicolae Gonciar, persoane interesate Serviciul Fiscal de Stat și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la constatarea paternității și a faptului acceptării succesiunii,

împotriva deciziei din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Nicolae Gonciar și a fost menținută hotărârea din 02 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 07 martie 2018, Nicolae Gonciar a depus cerere cu privire la constatarea paternității și a faptului acceptării succesiunii, persoană interesată Serviciul Fiscal de Stat.

În motivarea cererii, petiționarul a invocat că la 22 octombrie 1946 mama lui, Gonciar Evdochia a încheiat căsătoria cu Popeli Ivan, fapt confirmat prin adeverința de căsătorie nr. 293076 eliberată la 18 octombrie 1965, după căsătorie dobândind numele de Popeli Evdochia. Căsătoria cu Popeli Ivan a eșuat, ulterior Popeli Evdochia aflându-se în relații de concubinaj cu Gonciar Alexandru.

A susținut că în rezultatul relației de concubinaj cu Gonciar Alexandru, la data de XXXXX s-a născut el, fapt confirmat prin certificatul de naștere nr. XXXXX. Deși numele petiționarului a fost înregistrat conform numelui de familie al tatălui biologic, la rubrica „tatăl” din certificatul său de naștere nu s-a menționat nimic.

A menționat că la 20 octombrie 1970, Popeli Evdochia împreună cu membrii familiei Goncear Alexandru și Gonciar Nicolae, au primit ordin de repartitie și instalare în apartamentul XXXXX, fapt confirmat prin bonul unic de repartitie nr. 11505 din 20 octombrie 1970. În temeiul contractului de vânzare-cumpărare, transmitere primire a locuinței în proprietate privată din data de 22 septembrie 1994, Popeli Evdochia împreună cu Goncear Alexandru și Gonciar Nicolae au privatizat apartamentul XXXXX, devenind astfel proprietarii acestuia.

Petiționarul a relatat că la 03 februarie 2000 a decedat Goncear Alexandru, fapt confirmat prin certificatul de deces nr. DC-IV 0083695 din 04 februarie 2000, iar la 02 octombrie 2012 a decedat Popeli Evdochia, fapt confirmat prin certificatul de deces nr. DC-IV 1111248 din 03 octombrie 2012.

A notat că după decesul ambilor părinți, împreună cu familia lui, a continuat să locuiască în apartamentul dat, achitând serviciile comunale și folosindu-se de bunurile amplasate în imobil. După decesul părinților s-a adresat la notar pentru perfectarea actelor, însă a fost refuzat pe motiv că în certificatul de naștere la rubrica „tata” lipsește informația despre tatăl acestuia.

Gonciar Nicolae a solicitat constatarea paternității lui Goncear Alexandru în privința sa, precum și constatarea faptului acceptării succesiunii de către petiționar după decesul lui Goncear Alexandru, decedat la 03 februarie 2000.

Prin hotărârea din 01 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cererea lui Goncear Nicolae a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Gonciar Nicolae și a fost casată hotărârea din 01 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată, din motivul neatragerii în proces în calitate de persoană interesată a Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”.

Prin hotărârea din 02 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea lui Goncear Nicolae a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La data de 03 decembrie 2019 Gonciar Nicolae a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 02 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care cererea să fie admisă integral.

Prin decizia din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a respins apelul declarat de Gonciar Nicolae și a fost menținută hotărârea din 02 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La data de 15 septembrie 2020 Gonciar Nicolae, reprezentat de avocatul Elena Organ, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 02 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care cererea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a ignorat prevederile art. 48 din Codul familiei, care stipulează că dacă copilul este născut din părinți necăsătoriți între ei și în lipsa declarației comune a părinților sau a tatălui copilului, paternitatea se

stabilește de către instanța judecătorească în baza declarației unuia dintre părinți, a tutorelui (curatorului) copilului sau a copilului însuși la atingerea majoratului. Prin norma dată legiuitorul a stabilit clar că paternitatea poate fi stabilită în baza cererii copilului major în baza unei hotărâri judecătorești. Stabilirea faptului juridic cum este paternitatea presupune lipsa litigiului cu privire la paternitate.

Avocatul Elena Organ a menționat că, faptul că Goncear Alexandru este tatăl lui Gonciar Nicolae indirect a fost probat cu acte. Dacă Goncear Alexandru nu ar fi fost tatăl biologic al recurentului, mama acestuia nu l-ar fi acceptat ca soț în actele care i-au dat dreptul de proprietate asupra bunului imobil proprietate comună, iar organul abilitat de stat nu le-ar fi dat dreptul la obținerea și privatizarea locuinței dacă nu era să-i perceapă ca pe o familie.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 30 iunie 2020.

Potrivit scrisorii de însoțire nr. 6974, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa lui Gonciar Nicolae și avocatului Elena Organ la data de 31 iulie 2020 (f.d. 177), lipsind date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul, declarat la data de 15 septembrie 2020, este în termen.

La 06 octombrie 2020, copia recursului a fost expediată în adresa Serviciului Fiscal de Stat și Agenției Servicii Publice, cu înștiințarea despre depunerea referinței (186).

La data de 26 octombrie 2020, Agenția Servicii Publice a depus referință, în care a indicat că potrivit actului de naștere nr. 60 din 21 iulie 1950 pe numele Gonciar Nicolae, în exemplarul nr. I în rubrica „date despre tată” se atestă înscris Vasile Goncear (bunelul petiționarului pe linia mamei), iar în exemplarul nr. II se atestă lipsa de date și mențiunea atribuirii patronimicului copilului „Vasilievici”, fapt ce denotă că înregistrarea nașterii a avut loc în temeiul declarației mamei Evghenia Goncear.

La 27 octombrie 2020, Serviciul Fiscal de Stat a depus referință, prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 23 decembrie 2020 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că la 22 octombrie 1946 Goncear Evdochia a încheiat căsătoria cu Popeli Ivan, preluând după căsătorie numele de Popeli Evdochia, fapt confirmat prin actul de căsătorie nr. 32 din 22 octombrie 1946 (f.d. 8).

În conținutul actului de căsătorie nr. 32 din 22 octombrie 1946 lipsește mențiunea privind desfacerea acesteia, iar, un act de divorț care să ateste desfacerea căsătoriei Evdochiei Popeli (Goncear) nu a fost identificat.

Din cerere rezultă că, căsătoria cu Popeli Ivan a eșuat, ulterior Popeli Evdochia aflându-se în relații de concubinaj cu Goncear Alexandru.

Potrivit certificatului de naștere nr. XXXXX din 02 septembrie 2014, la XXXXX s-a născut Goncear Nicolae, la rubrica „părinții” fiind indicată doar mama Goncear Evdochia, iar rubrica „tata” nu a fost completată (f.d. 10).

În continuare, materialele cauzei atestă că la 20 octombrie 1970 Popeli Evdochia împreună cu membrii familiei sale, Goncear Alexandru și Gonciar Nicolae, au primit ordin de repartitie și instalare în apartamentul XXXXX, fapt confirmat prin bonul unic de repartitie nr. 11505 din 20 octombrie 1970 (f.d. 11).

În temeiul contractului de vânzare-cumpărare, transmitere primire a locuinței în proprietate privată din data de 22 septembrie 1994, Popeli Evdochia împreună cu Goncear Alexandru și Gonciar Nicolae au privatizat apartamentul XXXXX, devenind astfel proprietarii acestuia (f.d. 12-14), fapt confirmat și prin extrasul din Registrul bunurilor imobile (f.d. 31).

Prin testamentul din 12 ianuarie 2000, Popeli Evdochia a testat toată averea sa fiului Gonciar Nicolae (f.d. 17).

Potrivit certificatului de deces seria și numărul nr. DC-IV 0083695 din 04 februarie 2000, Goncear Alexandru a decedat la 03 februarie 2000 (f.d. 15).

Iar, la data de 02 octombrie 2012 a decedat Popeli Evdochia, fapt confirmat prin certificatul de deces seria și nr. DC-IV 1111248 din 03 octombrie 2012 (f.d. 16).

Din conținutul răspunsului Centrului de Informații Juridice nr. 12-11/424 din 12 aprilie 2018 rezultă că după decesul lui Goncear Alexandru nu a fost deschis dosar succesoral (f.d. 44).

Înaintând prezenta cerere, Gonciar Nicolae a solicitat constatarea paternității lui Goncear Alexandru în privința sa, precum și constatarea faptului acceptării succesiunii de către petiționar după decesul lui Goncear Alexandru, decedat la 03 februarie 2000.

Totodată, se reține că, deși în certificatul de naștere numele petiționarului este „Goncear”, în buletinul de identitate al acestuia este indicat numele „Gonciar” (f.d. 19).

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia de a respinge cererea ca fiind neîntemeiată.

Ulterior instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de Gonciar Nicolae, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea din 02 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Verificând legalitatea deciziei atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme

de Justiție consideră că instanțele ierarhic inferioare corect au respins cererea lui Gonciar Nicolae.

În conformitate cu art. 281 alin. (1) și alin. (2) lit. d) și f) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească constată faptele de care depinde apariția, modificarea sau încetarea drepturilor personale sau patrimoniale ale persoanelor fizice și ale organizațiilor. Instanța judecă cauzele în care i se cere să constate: d) recunoașterea paternității; f) acceptarea unei succesiuni și locul ei de deschidere.

În conformitate cu art. 282 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească constată faptul cu valoare juridică în cazul în care: a) acesta generează, în virtutea legii, următoarele efecte juridice: apariția, modificarea sau încetarea unor drepturi personale sau patrimoniale ale petiționarului; b) petiționarul nu are o altă posibilitate de a obține sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic a cărui constatare o solicită; c) constatarea faptului nu este legată de soluționarea unui litigiu de drept ce ține de competența instanțelor judecătorești.

Conform art. 48 din Codul familiei, dacă copilul este născut din părinți necăsătoriți între ei și în lipsa declarației comune a părinților sau a tatălui copilului, paternitatea se stabilește de către instanța judecătorească în baza declarației unuia dintre părinți, a tutorelui (curatorului) copilului sau a copilului însuși la atingerea majoratului.

Acțiunea în stabilirea paternității este mijlocul procesual, prin care copilul născut în afara căsătoriei, în nume propriu sau prin reprezentantul legal, urmărește să-și stabilească paternitatea față de pretinsul său tată pe cale judecătorească.

Pe cale judiciară paternitatea se stabilește prin două căi:

- stabilirea paternității, în procedura contencioasă, conform art. 48 din Codul familiei;
- constatarea faptului recunoașterii paternității, în procedura specială, conform art. 281 alin.(2) lit. d) din Codul de procedură civilă.

Astfel, spre deosebire de acțiunea în stabilirea paternității, care se examinează în procedură contencioasă, la constatarea faptului recunoașterii paternității (procedură specială), instanța de judecată nu va stabili proveniența biologică a copilului de la tatăl firesc. Cazul în care tatăl firesc al copilului este decedat, constituie o condiție obligatorie pentru constatarea faptului recunoașterii paternității în procedura specială.

În speță, Gonciar Nicolae a depus cerere în procedură specială cu privire la constatarea paternității lui Gonciar Alexandru în privința sa, invocând prevederile art. 48 din Codul familiei, precum și art. 281 alin. (1) și alin. (2) lit. d) din Codul de procedură civilă.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanțele ierarhic inferioare just au respins cererea lui Gonciar Nicolae, or, instanța nu poate examina în procedură specială constatarea paternității, în sensul formulat de Gonciar Nicolae.

În consecință, instanțele ierarhic inferioare just au respins cererea lui Gonciar Nicolae cu privire la constatarea paternității și a faptului acceptării succesiunii, deoarece, în condițiile în care se respinge cererea privind constatarea paternității lui

Goncear Alexandru în privința recurentului, nu poate fi constatat nici faptul acceptării succesiunii de către ultimul după decesul lui Goncear Alexandru.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Nicolae Gonciar, reprezentat de avocatul Elena Organ.

Se menține decizia din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 02 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea depusă de Nicolae Gonciar, persoane interesate Serviciul Fiscal de Stat și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la constatarea paternității și a faptului acceptării succesiunii.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Mariana Pitic